

Underbilag 1.**Ekstrakt-Afskrift.**

For at undgaa alle Misforstaaelser er det mig magtpaaliggende at klargøre mit Standpunkt i al Almindelighed med Hensyn til Bortforpagtning af den lille Vildmose til Konsortiet. — Da Staten fordrer en Udnyttelse og Opdyrkning af den nævnte Mose og eventuelt vil bringe denne Fordring, som liggende i almen Interesse, til Udførelse ved Lov og Expropriation, saafremt Mosen ikke paa anden Maade bliver udnyttet, saa er det ubetinget nødvendigt, saa hurtigt som paa nogen Maade muligt at føre et Bevis paa, at Konsortiet ved en opsat Kontrakt forpligter sig til at efterkomme disse Fordringer. Til enhver langvarig Overenskomst — 50 Aar — behøver Grevskabet Lenskontrollens Antagelse.

For Øjeblikket er Forholdene saadanne, at det ikke er muligt, ogsaa kun med nogen Sikkerhed at bedømme Konjunkturernes Udvikling i de nærmeste Aar. Som Følge deraf kan Konsortiet foreløbig ikke opstille en Rentabilitetsberegning for dette Forehavende, som i Hovedsagen er afhængig af Kul- og Elektricitets Priser. Dette var Grunden, der bevægede mig til at fremkomme med det Forslag, at der forud for den mere langvarige blev afsluttet en kortere paa 10 Aar lydende Kontrakt. Og for at efterkomme Regeringens Fordringer bliver i denne Kontrakt forlangt, at Hovedafvandingsanlægene paa Parcel 1 bliver udført strax i det første Aar. Er dette sket, er Konsortiet berettiget til Opsigelse efter de første 3 Aar i Tilfælde af, at Kul- og Elektricitetspriserne viser, at Foretagendet ikke er rentabelt. Det er meget muligt, at Markedet i begge disse Artikler endnu ikke har konsolideret sig i disse 3 Aar, derfor har jeg indrømmet Konsortiet en længere Opsigelsesfrist paa 7 Aar, i Fald samme har udført den i Planen fastsatte Afvanding ogsaa paa den anden Moseparcel. Kommer der i den nævnte Tid en kontraktmæssig Opsigelse fra Konsortiets Side, saa bortfalder den for de første 10 Aar fastsatte Forpligtelse til Afgravning af 3,000,000 Kubm. Tørvejord. Efter de første 10 Aars Forløb begynder først Overenskomsten, som skal approberes af Lenskontrollen. Denne maa indeholde skarpere Betingelser for paa den ene Side at blive billiget af Øvrigheden og for paa den anden Side at undgaa, at de store Mose-Arealer for længere Tid bliver lagt til Side. Der er derfor i denne Kontrakt opstillet de Betingelser, at I: en fordoblet Minimalafgift er at betale, at II: i hvert 10 Aar maa mindst 6,000,000 Kubikm. Tørvejord afgraves o. s. v. For at Konsortiet nu virkelig bortfjærner dette Kvantum Tørvejord og afleverer den ca. 150 Tønder Land store afgravede Flade i kulturegnet Tilstand, maa Forpligtelsen (Ansvar) gaa videre i Perioder paa hver 10 Aar. Med fuld Ret vilde Regeringen ellers rette den Behøjdelse mod Overenskomsten, at den kun sikrede Grevskabet en Indtægt af Mosen, men ikke opnaaede Hovedformaålet, Undergrundens Kultivering. Det ligger ogsaa i Sagens Natur, at Grevskabet, formedelst Ikkeopfyldelse af Kontrakten kun kan opsiges ved Afslutningen af en 10-aarig Periode, men da opgiver det ogsaa Erstatning af et eventuelt Gevinsttab for Resten af Forpagtningstiden. En videre Imødekommen fra Grevskabets Side synes mig ikke mulig, naar en Sanktion af Overenskomsten skal opnaas. I Virkeligheden involverer den langvarige Kontrakt ingen Fare eller Haardhed for Konsortiet, thi i Løbet af de første 10 Aar til 1929 — altsaa før Indtrædelsen i den 50-aarige Overenskomst —, maa samme dog allerede være bestemt paa, om det vil gaa ind i Tørve-Foretagendet med en Kapital paa Millioner eller ikke. Men anvender det først saa store Summer paa et Foretagende, saa er det bundet derved, og da spiller denne Overenskomsts Betingelser ingen Rolle mere, for saa vidt som samme foreskriver et Minimum af det Kvantum Tørvejord, der skal afgraves — — —

Lindenberg, den 23. Decbr. 1918.

C. Grev Schimmelmänn.

Hrr. Ingeniør *Poul Larsen*, København.